

ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๖) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบคณะกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเป็นผู้รักษาการ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาตามระเบียบนี้

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า พื้นความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า กระบวนการทางการแพทย์เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัดรักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพของมนุษย์หรือสัตว์ การผดุงครรภ์ การนวดไทย และให้หมายความรวมถึง การเตรียมการผลิตยาแผนไทย และการประดิษฐ์อุปกรณ์ และเครื่องมือทางการแพทย์ ทั้งนี้ โดยอาศัยความรู้หรือตำราที่ได้ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา

“ตำราการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า หลักวิชาการต่าง ๆ เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ทั้งที่ได้บันทึกไว้ในสมุดไทย ใบลาน ศิลาจารึกหรือวัสดุอื่นใดหรือที่มีได้มีการบันทึกกันไว้แต่เป็นการเรียนรู้หรือถ่ายทอดสืบต่อกันมาไม่ว่าด้วยวิธีใด

“ยาแผนไทย” หมายความว่า ยาที่ได้จากสมุนไพรโดยตรงหรือที่ได้จากการผสม ปรง หรือแปรสภาพสมุนไพร และให้หมายความรวมถึงยาแผนโบราณตามกฎหมายว่าด้วยยา

“ตำรับยาแผนไทย” หมายความว่า สูตรซึ่งระบุกรรมวิธีการผลิตและส่วนประกอบสิ่งปรงที่มียาแผนไทยรวมอยู่ด้วยไม่ว่าสิ่งปรงนั้นจะมีรูปลักษณะใด

“ผู้แจ้ง” หมายความว่า ผู้แจ้งตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครอง ดูแล รักษา หรือใช้ประโยชน์ และให้หมายความรวมถึง ผู้คิดค้น ผู้ปรับปรุงหรือพัฒนา

หรือผู้สืบทอดภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า นายทะเบียน หรือผู้ที่นายทะเบียนมอบหมายให้รับแจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

“นายทะเบียนจังหวัด” หมายความว่า นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

หมวด ๑

การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๖ ในการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๒) ผู้แจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

(๓) รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตาม แบบ ภ.ท. ๖ ทำระเบียบนี้

ข้อ ๗ ให้นายทะเบียนจังหวัดมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยในท้องที่ที่รับผิดชอบ โดยให้แจ้งสาธารณสุขอำเภอประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน ในท้องที่ที่จะทำการสำรวจ และแจ้งการสำรวจไปยังนายทะเบียนกลางเพื่อรวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ให้นายทะเบียนกลางมีหน้าที่สำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักรและกรุงเทพมหานคร โดยให้ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ในการสำรวจเพื่อรวบรวมจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๘ การสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเพื่อใช้ในการจัดทำทะเบียน ณ ท้องที่ใด จะต้องแจ้งแก่บุคคลและชุมชนที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้าก่อนวันที่ทำการสำรวจ และให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานและบุคลากรที่ดำเนินการสำรวจตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทยทั่วราชอาณาจักร

ข้อ ๙ การบันทึกภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ผู้รับแจ้งจัดทำแบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเป็นสามฉบับ ต้นฉบับให้เก็บไว้ที่สำนักงานของนายทะเบียนที่รับแจ้ง และคู่มือมอบให้ผู้แจ้ง และจัดส่งให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีผู้รวบรวมตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยมาก่อนให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ประสานงาน เพื่อรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อใช้ในการจัดทำทะเบียน

หมวด ๒

การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๑ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจ ตามข้อ ๗ เพื่อให้นายทะเบียนกลางจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๒ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้นายทะเบียนกลางตรวจสอบและจำแนกข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยลงในแบบทะเบียน เพื่อแยกประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยออกเป็น

(๑) ตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครองของบุคคล และนิติบุคคล

(๒) ตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ตำรับยาแผนไทย หรือตำราการแพทย์แผนไทยที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้คิดค้น ปรับปรุง หรือพัฒนา หรือส่งเสริมให้มีการใช้ในระบบบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุข

แบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามแบบ ภ.ท. ๖/๑ ท้ายระเบียบนี้

หมวด ๓

การรวบรวม และการเปิดเผย

ข้อมูลภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ข้อ ๑๓ ให้กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเก็บรวบรวมทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จัดทำไว้ ตามข้อ ๑๒ โดยให้จัดพิมพ์รายชื่อตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทยเผยแพร่แก่ประชาชน เพื่อให้สามารถค้นคว้า อ้างอิง และตรวจสอบได้

ข้อ ๑๔ การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย ให้ระบุชื่อตำรับยาแผนไทยหรือตำราการแพทย์แผนไทย สรรพคุณโดยที่ไม่มุ่งหมายจะเปิดเผยสูตร วิธีการปรุง หรือรายละเอียดอื่นใดอันเป็นสิทธิส่วนบุคคลเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยส่วนบุคคล

หมวด ๔
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๕ ภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยที่ได้จากการสำรวจตามระเบียบคณะกรรมการคุ้มครอง
และส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย เรื่อง การจัดทำทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๔๗
ให้ถือเป็นการสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยตามระเบียบนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖
ณรงค์ สหเมธาพัฒน์
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประธานกรรมการคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

แบบสำรวจเลขที่

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ประเภท ตำรับยาแผนไทย ตำราการแพทย์แผนไทย

วันที่สำรวจ

๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

- (๑) ได้มาจาก
- (๒) ได้มาเมื่อใด
- (๓) วิธีการได้มา

๒. ผู้แจ้งภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ชื่อ นามสกุล

เลขประจำตัวประชาชน หมายเลขโทรศัพท์

ที่อยู่

๓. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

๓.๑ กรณีเป็นตำรับยาแผนไทย

- (๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย
- (๒) สรรพคุณ.....
- (๓) ส่วนประกอบมีสมุนไพร ชนิด

๓.๒ กรณีเป็นตำราการแพทย์แผนไทย

- (๑) ชื่อตำราการแพทย์แผนไทย
- (๒) ชื่อผู้แต่งตำราการแพทย์แผนไทย
- (๓) วัน เดือน ปี ที่แต่ง (ถ้าทราบ)
- (๔) ภาษาที่ใช้
- (๕) เนื้อหาของตำราโดยย่อ

.....

.....

.....

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนี้ มีใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้แจ้ง
(.....)

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ตำแหน่ง

ลำดับ	ตำรับยาแผนไทย
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) สรรพคุณ.....</p> <p>(๓) ส่วนประกอบมีสมุนไพร ชนิด</p>
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) สรรพคุณ.....</p> <p>(๓) ส่วนประกอบมีสมุนไพร ชนิด</p>
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำรับยาแผนไทย</p> <p>(๒) สรรพคุณ.....</p> <p>(๓) ส่วนประกอบมีสมุนไพร ชนิด</p>

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนี้ มีใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้แจ้ง
(.....)

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ตำแหน่ง

ลำดับ	ตำราการแพทย์แผนไทย
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำราการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๒) ชื่อผู้แต่งตำราการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๓) วัน เดือน ปี ที่แต่ง (ถ้าทราบ)</p> <p>(๔) ภาษาที่ใช้</p> <p>(๕) เนื้อหาของตำราโดยย่อ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
	<p>๑. แหล่งที่มาของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ได้มาจาก</p> <p>(๒) ได้มาเมื่อใด</p> <p>(๓) วิธีการได้มา</p> <p>๒. รายละเอียดของภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๑) ชื่อตำราการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๒) ชื่อผู้แต่งตำราการแพทย์แผนไทย</p> <p>(๓) วัน เดือน ปี ที่แต่ง (ถ้าทราบ)</p> <p>(๔) ภาษาที่ใช้</p> <p>(๕) เนื้อหาของตำราโดยย่อ</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

แบบสำรวจภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยนี้ มีใช้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย และขอรับรองว่าเป็นความจริง จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ ผู้แจ้ง
(.....)

ลงชื่อ ผู้บันทึก
(.....)

ตำแหน่ง

แบบทะเบียนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย
ประเภทภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย

ลำดับ ที่	ชื่อ - นามสกุล ผู้แจ้ง	เลขที่แบบสำรวจ/ วันที่สำรวจ	ตำรับยาแผนไทย/ ตำราการแพทย์แผนไทย	สรรพคุณ/ เนื้อหาของตำราโดยย่อ	สำนักงาน นายทะเบียนที่รับแจ้ง

ลงชื่อ.....นายทะเบียนกลาง
(.....)
ตำแหน่ง
วันที่/...../.....